

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про врегулювання актуальних питань забезпечення безпеки постачання та
запобігання надзвичайної ситуації в енергетичній системі України**

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та НКРЕКП, а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії, з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332).

Положеннями підпункту 19 пункту 1 Постанови № 332 визначено, що у заяві щодо зміни учасником ринку балансуєчої групи зазначається дата, на яку зміна сторони, відповідальної за баланс (далі – СВБ), повинна вступити в силу. Заява щодо зміни балансуєчої групи подається учасником ринку не пізніше ніж за сім робочих днів до дати, з якої повинна вступати в силу зміна СВБ. Якщо у заяві учасника ринку та письмовій згоді іншого учасника ринку (СВБ) не зазначена дата, з якої повинна вступити в силу зміна СВБ, адміністратор розрахунків (далі – АР) здійснює зміну СВБ з восьмого робочого дня після отримання АР такої заяви.

Разом з цим, постановою НКРЕКП від 22.02.2024 № 370 затверджено Зміни до Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (далі – Правила ринку). Зазначеними змінами удосконалена процедура подання учасниками ринку заяв щодо зміни балансуєчої групи СВБ, входу до складу балансуєчої групи СВБ, виходу зі складу балансуєчої групи СВБ, передбачено порядок дій адміністратора розрахунків (далі – АР) у разі отримання таких заяв та визначення строків внесення АР до системи управління ринком відповідно до прийнятих АР заяв від учасників ринку.

Крім того, абзацом четвертим підпункту 7 пункту 1 Постанови 332 визначено, що у випадку врегулювання учасником ринку від'ємної сальдованої величини шляхом купівлі обсягів електричної енергії на внутрішньодобовому ринку за наявності операцій з продажу на ринку «на добу наперед» (далі – РДН) в один розрахунковий період та/або через циклічну схему перепродажу електричної енергії із залученням інших учасників ринку (крім виробників електричної енергії та гарантованого покупця) адміністратор розрахунків повідомляє про це Регулятора та відповідного учасника ринку і відхиляє повідомлення про реєстрацію двосторонніх договорів, термін реєстрації яких не минув, протягом наступних 15 календарних днів з дня виявлення порушення.

Одночасно адміністратор розрахунків (далі – АР) повідомляє оператора ринку про те, що протягом наступних 15 календарних днів максимальний обсяг продажу електричної енергії на РДН такого учасника ринку складає 0 МВт·год.

Водночас, до НКРЕКП надходили численні звернення учасників ринку електричної щодо поновлення можливості реєстрації купівлі-продажу за двосторонніми договорами, обмеженої на підставі врегулювання такими учасниками від'ємної сальдованої величини відповідно до абзацу четвертого підпункту 7 пункту 1 Постанови 332, зокрема з огляду на те, що така від'ємна сальдована величина утворилась внаслідок здійснення операцій з імпорту електричної енергії та/або технічних помилок, обсяг яких не призводить до впливу на ціноутворення на ринку електричної енергії.

Разом з цим, НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 06.03.2024 № 01/14292 надано до НКРЕКП пропозиції щодо внесення змін до Постанови 332 у частині застосування обмежень до учасників ринку на підставі врегулювання такими учасниками від'ємної сальдованої величини відповідно до абзацу четвертого підпункту 7 пункту 1 Постанови 332.

Також, проектом постанови передбачено удосконалення порядку дій оператора ринку у разі оголошення ОСП надзвичайної ситуації в ОЕС України, у частині здійснення повернення учасникам ринку коштів за результатами торгів на РДН, з огляду на непроведення торгів на РДН у торгові дні, в які ОЕС України перебуває у надзвичайній ситуації.

З огляду на викладене, Департаментом енергоринку пропонується до розгляду та прийняття проект рішення НКРЕКП про внесення змін до Постанови № 332.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022, від 07 листопада 2022 року № 757/2022, від 06 лютого 2023 року № 58/2023, від 01 травня 2023 року № 254/2023, від 26 липня 2023 року № 451/2023, від 06 листопада 2023 року № 734/2023 та від 05 лютого 2024 року № 49/2024, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» такі зміни:

1) у пункті 1:

абзац четвертий підпункту 7 замінити двома новими абзацами такого змісту:

«У випадку врегулювання учасником ринку від'ємної сальдованої величини обсягом від 1 МВт·год до 10 МВт·год (включно) шляхом купівлі обсягів електричної енергії на ВДР за наявності операцій з продажу на РДН в

один розрахунковий період, адміністратор розрахунків повідомляє про це Регулятора та відповідного учасника ринку і відхиляє повідомлення про реєстрацію ДД, термін реєстрації яких не минув, протягом наступних 2 календарних днів з дня виявлення порушення. Одночасно адміністратор розрахунків повідомляє ОР про те, що протягом наступних 2 календарних днів максимальний обсяг продажу електричної енергії на РДН такого учасника ринку складає 0 МВт·год.

У разі врегулювання учасником ринку від'ємної сальдованої величини обсягом від 1 МВт·год до 10 МВт·год (включно) в один розрахунковий період, повторно протягом наступних 30 календарних днів з дня останнього здійснення учасником ринку врегулювання учасником ринку від'ємної сальдованої величини обсягом від 1 МВт·год до 10 МВт·год (включно) в один розрахунковий період, шляхом купівлі обсягів електричної енергії на ВДР за наявності операцій з продажу на РДН в один розрахунковий період, або врегулювання учасником ринку від'ємної сальдованої величини обсягом понад 10 МВт·год в один розрахунковий період, або врегулювання учасником ринку від'ємної сальдованої величини через циклічну схему перепродажу електричної енергії із залученням інших учасників ринку (крім виробників електричної енергії та гарантованого покупця), адміністратор розрахунків повідомляє про це Регулятора та відповідного учасника ринку і відхиляє повідомлення про реєстрацію ДД, термін реєстрації яких не минув, протягом наступних 15 календарних днів з дня виявлення порушення. Одночасно адміністратор розрахунків повідомляє ОР про те, що протягом наступних 15 календарних днів максимальний обсяг продажу електричної енергії на РДН такого учасника ринку складає 0 МВт·год.».

У зв'язку з цим абзац п'ятий вважати абзацом шостим;
підпункт 19 виключити.

У зв'язку з цим підпункти 20 – 27 вважати відповідно підпунктами 19 – 26;

2) у підпункті 2 пункту 2:

абзац другий викласти в такій редакції:

«здійснити анулювання результатів торгів на РДН та ВДР на добу постачання, у якій ОЕС України перебуває в надзвичайній ситуації, та добу постачання, що є наступною за добою постачання, у якій було оголошено про припинення надзвичайної ситуації в ОЕС України;»;

у абзаці п'ятому цифри та знак «23:00» замінити цифрами та знаком «22:00».

2. Оператору системи передачі (у ролі адміністратора розрахунків) припинити відхилення повідомлення про реєстрацію двосторонніх договорів та анулювати обмеження максимального обсягу продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» щодо учасників ринку, в яких від'ємна сальдована

величина обсягом від 1 МВт·год до 10 МВт·год (включно) була виявлена пізніше ніж за 2 календарні дні до дня набрання чинності цією постановою.

3. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова НКРЕКП

Валерій ТАРАСЮК

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про врегулювання актуальних питань забезпечення безпеки постачання та
запобігання надзвичайної ситуації в енергетичній системі України**

Пунктом 1 частини другої статті 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» передбачено, що ринок електричної енергії функціонує на принципах, зокрема:

забезпечення енергетичної безпеки України;
забезпечення безпеки постачання електричної енергії споживачам, захисту їхніх прав та інтересів.

Правила про безпеку постачання електричної енергії, затверджені наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 27.08.2018 № 448 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 19.09.2018 за № 1076/32528 (далі – Правила безпеки постачання), встановлюють, зокрема, критерії/види порушень безпеки постачання електричної енергії.

Відповідно до положень розділу VIII Правил безпеки постачання Міненерго спільно з Регулятором, оператором системи передачі та іншими відповідними установами здійснюють моніторинг безпеки постачання електричної енергії в Україні, який має охоплювати, зокрема:

межі операційної безпеки;
баланс попиту та пропозиції на ринку електричної енергії;
заходи щодо покриття максимального навантаження та недопущення дефіциту генеруючих потужностей.

Ураховуючи викладене вище та з метою прийняття виваженого рішення, після аналізу та опрацювання результатів моніторингу Департамент енергоринку розгляне питання щодо підготовки та оприлюднення проєкту рішення НКРЕКП.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

UB
НКРЕКП
№258-22.3.1/24 від 31.01.2024
КЕП: Сідоров І. В.
3FAA9288358EC00304000000A3223200957AC500